GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ȘI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 140. *Dumineĕcă, 23 Iunie, (5 Iuliu).* **1885.**

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de Lunĭ diarulŭ nu va apăré până Marți séra.

Nou abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei."*

Cu 1 Iuliu st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invităm pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

NB. Prețurile acestea le-amŭ ficsatŭ spre a ușurá abonanțilorŭ noștri din România plata abonamentului, fără a mai socoti agiulŭ.

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ binevoiască a-și reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea diarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Brașovŭ, 22 Iunie (4 Iuliu) 1885.

„Coloman Tisza e omulŭ, care învață pe coróna sĕ fie ingrată!"

Cu aceste, cuvinte caracteriséză organulŭ germanŭ alŭ opozițiunei maghiare moderate actulŭ celŭ mai nou alŭ numirii de 30 membrii în camera magnaților din partea guvernului.

Nimenĭ nu este mulțumitŭ cu aceste numirĭ afară de d. Coloman Tiaza.

Tisza a compusŭ lista și totŭ dênsulŭ a propus'o corónei spre aprobare; ér resultatulŭ este, că au fostŭ numițĭ magnațĭ: mediculŭ de casă alŭ ministrului-președinte, unŭ negustorŭ de grâne, care îi pórtă afacerile la moșiă, unŭ altŭ negustorŭ de lemne, despre care scrie unŭ diarŭ maghiarŭ, că face marĭ daraverĭ, dér décă arŭ fabrica și dopurĭ de lemnŭ pentru butóiele de bere, atuncĭ Habermann din Sibiiu, n'ar fi silit se aducă din Boemia pe fiecare anŭ 60,000 de astfelŭ de dopurĭ; au fostŭ numițĭ mai mulțĭ șefii de diferite institute, unŭ Hunfalvy, Hirschler, Kautz, Lumnițzer, Kochmeister, Várady și alții mai mulțĭ, carĭ vorŭ sci sĕ ridice cu mare precisiune degetele de câte orĭ va rĕsuná vocea d-lui Tisza în camera magnațilorŭ.

Câtŭ pentru mamelucii din sînulŭ naționalitățilorŭ nemaghiare, Colomanŭ Tisza nu i-a ținutŭ nicĭ atâta de demnĭ, ca sĕ ridice mânile în camera magnațilorŭ pentru elŭ. Acéstă împrejurare dă prilejŭ unuia din căpitanii gardei ministeriale ca pentru salvarea principiului mamelucescŭ, — care n'ar vrea sĕ se mărginéscă numai la Maghiarĭ și la negustorii de lemne și de grâne, — sĕ-șĭ exprime părerea de rĕu, că bunii patrioțĭ din sînulŭ Nemaghiarilorŭ au fostŭ trecuțĭ cu totulŭ cu vederea și că nicĭ unŭ Românŭ, nicĭ unŭ Slavŭ, și nicĭ unŭ Sasŭ nu s'a aflatŭ demnŭ de a representá interesele guvernului în camera magnațilorŭ.

Domnulŭ Tisza n'a reformatŭ camera magnațilorŭ, pentru ca sĕ facă locŭ „bunilorŭ patrioțĭ" maghiarĭ într'însa, elŭ se mulțămesce deocamdată cu aceia, carĭ îi facŭ mai bune treburĭ decâtŭ patrioții Nemaghiarĭ.

E vorba de întărirea posițiunei guvernului și în acéstă privință d-lŭ Tisza nu e nicĭdecum alegĕtorŭ, ut figura docet.

S'a mai observatŭ, că nu se află nicĭ unŭ jurisconsultŭ între cei numițĭ și organulŭ amintitŭ oposițiunalŭ observă, că ministrulŭ-președinte nu caută la dreptŭ, ci numai la întărirea puterii, după principiulŭ, că puterea priméză dreptulŭ.

D-lŭ Tisza se arangéză fórte comodŭ pentru o domniă de alțĭ dece anĭ și numai vrea sĕ țină nicĭdecum sémă de împrejurările și trebuințele faptice ale statului. Totŭ ce nu servesce directŭ intereselorŭ sale proprii, nu are înaintea lui și a argațilorŭ lui nicĭ o importanță, ér câtŭ pentru grătitudine nu s'a gânditŭ nicĭ măcarŭ la meritele bărbațilorŭ ungurĭ, necum la acelea ale celorŭ neungurĭ.

Coloman Tisza prepară cu multă poftă mălaiulŭ reacționarŭ pentru viitorulŭ ospĕțŭ, dér scițĭ, vorba Românului: „nu-i pentru cine se gătesce, ci pentru cine nimeresce."

Conflictulŭ vamalŭ dintre România și Francia.

In privința acestui conflictŭ amŭ disŭ în numĕrulŭ de erĭ, că foile francese, precum »Le Temps« și »Journal des Débats«, se facŭ de rîsŭ dacă credŭ că vorŭ ingrozi pe România cu absurdităţĭ ca aceea, că tractatulŭ din 1861 încheiatŭ între Franța și Turcia ar avé și acum valóre, când România e independentă. Acum vedemŭ că foile francese și-au muiatŭ vocea și recunoscŭ că România a lucratŭ corectŭ întroducêndŭ tarifulŭ vamalŭ autonomŭ din 1876 și că pentru acésta suntŭ vinovațĭ Francesii, căcĭ étă ce comunică o telegramă din Paris dela 1 Iuliu n.

»Diarele manifestă părerile de rĕu în privința neînțelegerii ce diviséză în acestŭ timpŭ Franța și România; ele constată afinitatea de simțiminte ce domnește între cele două popóre și simpatiile ce le unescŭ.

»Le Temps« recunóște, că legea votată de camera din Bucurescĭ la 18 Martie nu țintesce numai pe Franța în particularŭ, ci pe tóte Statele carĭ n'au tratatŭ cu România. Elŭ crede că guvernulŭ francesŭ asemenea ar trebui sĕ recurgă la o mĕsură generală, fără a ținti în specialŭ pe România, care este și trebue sé rĕmâie amica Franciei. Acelașĭ diarŭ adauge, că greșéla originară a neînțelegerii actuale incumbă partidului protecționistŭ francesŭ, care a împedicatŭ încheiarea tratatelorŭ de comerțŭ cu România la timpŭ oportunŭ «

Ajutorulŭ de statŭ și d. V. Babeșŭ.

Vedemŭ în „Pester Lloyd" și și în „Neue freie Presse" de erĭ (3 Iuliu) unŭ comunicatŭ telegraficŭ din Sibiiu cu data 2 Iuliu, care pare a avé timbrulŭ oficiosității. Acestŭ pocitŭ comunicatŭ spune următórele:

Sibiiu 2 Iuliu. Deputatulŭ dietalŭ Vincențiu Babeșŭ, care petrece aicĭ în calitate de membru alŭ consistoriului metropolitanŭ românŭ gr. or. și ia parte activă la resolvarea actelorŭ restante ale acestei autorităţĭ bisericescĭ, și-a datŭ opiniunea cu privire la subvențiunea de statŭ susțiindŭ, că guvernulŭ este în dreptŭ décă nu permite consistoriului nicĭ o ingerință asupra celorŭ 4000 fl. pușĭ la disposițiunea Archiepiscopului, de órece acéstă sumă n'are nicĭ unŭ caracterŭ bisericescŭ, ci este numai o afacere ce privesce numai pe ministerŭ și pe Archiepiscopŭ ér nu biserica.«

In „N. fr. Presse" găsimŭ aceeașĭ telegramă dér mai pe scurtŭ și cu acea deosebire, că aicĭ se dice, că d. Babeșŭ consideră *întréga* afacere a subvențiunei de statŭ, ca una ce este lipsită de caracterulŭ bisericescŭ și prin urmare n'ar suferĭ ingerența consistoriului.

Nu trebue sĕ mai asigurămŭ, câtŭ de ciudată ni se pare acéstă scire și câtŭ de greu ne vine a crede, că d. Babeșŭ s'ar fi esprimatŭ astfelŭ luândŭ în apĕrare procederea d-lui Trefort în causa distribuirei desŭ amintitului ajutorŭ de statŭ. Nu înțelegemŭ nicĭ decum, ce ar fi putută îndemnă pe d. Babeșŭ de a vení tocmai acum, post festum, cu-o părere, care era datorŭ de-a o desvoltá în publicŭ pe largŭ și cu argumente, ca sĕ ne lumineze și sĕ nu ne lase în idea falsă, că noi amŭ avé dreptate, când dreptatea, conformŭ telegramei de mai susŭ este pe partea ministrului.

De aceea credemŭ, că memoratele comunicate din Sibiu suntŭ o tendențiósă mistificare din partea celorŭ ce voiescŭ a pescui în apă turbure și așteptămŭ cu nerăbdare, ca d. Babeșŭ sĕ ne dea deslușirile, ce le datoresce în privința acésta publicului românŭ.

SCIRILE DILEI.

Se vorbesce, că congresulŭ naționalŭ bisericescŭ gr. or. se va convoca în cursulŭ lunei Septemvre séu pe diua de 10 Octomvre.

—0—

Ministrulŭ comunicațiunei a provocatŭ printr'o circulară tóte oficiele postale, ca esemplarele »României libere« ce apare acum sub numele »Altaru,« căreia deja li e sustrasŭ debitulŭ postalŭ, sĕ nu le espedieze mai departe, ci sĕ le trimétă direcțiunilorŭ postale.

—0—

Suntemŭ informațĭ, că statutele Reuniunei femeilorŭ din Sătmarŭ s'au înaintatŭ din nou ministrului de interne spre aprobare, pe lângă unŭ recursŭ bine motivatŭ. Până acum nu scimŭ încă nimicŭ de sórtea lorŭ.

—0—

Totŭ șesulŭ Țĕrei Bârsei dela Bodŭ și până la Apața era în sĕptĕmâna trecută unŭ mare lacŭ în urma ploilorŭ torențiale. Economii de vite suntŭ desperațĭ că n'au nutrețŭ pentru vite la érnă. Intre Vălcele și Arpătacŭ a ruptŭ apa cincĭ podurĭ. S'au înecatŭ și câțiva ómenĭ.

—0—

In Nr. 129 alŭ fóiei nóstre amŭ publicatŭ o corespondență din Blașiu privitóre la esamenele de cualificațiune a învĕțătorilorŭ din archidiecesa Albei-Iulia-Făgărașŭ, subscrisă de Brutus. Fiindcă unii ómenĭ suspicionéza pe d. Popŭ Reteganulŭ, învĕțătorŭ, ca autorŭ alŭ acelei corespondențe, Redacțiunea nóstră îșĭ ține de datorință a declara la rugarea d-sale că nu este numitulŭ învĕțătorŭ autoulŭ acelei corespondențe.

—0—

Comisiunea permanentă a comitatului Sibiiu a luatŭ în considerare recursulŭ preotului gr. cat. din Gurarîului, făcutŭ în contra hotărîrei acestei comune: d'a se pune în peliminarulŭ de bugetŭ suma de 235 fl. ca veniturĭ bisericescĭ.

—0—

In 27 Iuniu n. trăsnetulŭ a cădutŭ pe o șură acoperită cu paiă în Galațĭ lângă Făgărașŭ, care se aprinse prefăcêndu-se în cenușe încă cu alte două șurĭ.

—0—

Ni se scrie din comitatulŭ Făgărașului următórele: „In 28 Iuniu c. s'a ținutŭ în comuna Buciumu esarêndarea dreptului regalŭ de cârciumăritŭ alŭ acestei comune, sub conducerea zelosului pretorŭ tractualŭ d. Laurianŭ Negrea. Ca licitantŭ, firesce era și arendatorulŭ actualŭ Salomonŭ Licht și mama sa Ana Licht, a luatŭ parte d. parochŭ localŭ Ioane Dobrinŭ, care voindŭ binele comunei și sĕ scape cu orĭ ce prețŭ acésta comună de lipitorile ovreescĭ, chiar cu risiculŭ de a'șĭ face sie'șĭ o daună materială însemnată, a oferitŭ pentru regalulŭ de cârciumăritŭ alŭ micei comune Buciumu suma de 461 fl. 50 cr. v. a. anualŭ, depunêndŭ îndată după încheerea protocolului de licitațiune aconto arendei 306 fl. v. a. E încă de observatŭ, că dênsulŭ numai cu 1 Ianuariu 1886 intră în [illegible]

acestŭ preotŭ, care vrêndŭ binele şi mântuirea comunei, ne-a scăpatŭ cu propriulŭ sĕu risicŭ de lipitorile streine, carĭ s'au înmulţitŭ cumplitŭ în Ţéra Oltului trăindŭ şi înavuţindu-se din sudórea bietului poporŭ mai bine ca în sînulŭ lui Avramŭ.« — Unŭ adevĕratŭ românŭ.

—0—

Têrgulŭ ce s'a ţinutŭ în sĕptĕmâna trecută în Mercurea a fostŭ din cele mai rele: abia s'au adusŭ la vêndare 600 de vite, dar cei mai mulţĭ s'au întorsŭ fără sĕ fi vêndutŭ măcarŭ o vită.

—0—

Scóla comunală din Apaţa s'a transformatŭ în scólă elementară de statŭ.

—0—

Despre furtuna din Liorinţŭ, între Aiudŭ şi Teiuşŭ, ni se mai comunică următórele amĕrunte: „Cele trei vite trăsnite se aflau în liniă dréptă şi departe una de altă de 4—7 metrii. Trăsnetulŭ s'a descărcatŭ sub vita cea din mijlocŭ cu atâta putere, încâtŭ şi pământulŭ s'a despicatŭ în două părţĭ. Celelalte două vite ce se aflau îndĕrĕtulŭ celorŭ trăsnite în depărtare de 7—10 metri au căḑutŭ ameţite. Paguba e de 360 fl.« — T. R.

—0—

Conventulŭ districtului bisericescŭ reformatŭ de dincolo de Tisa a hotărîtŭ sĕ nu facă usŭ de representarea bisericei în camera magnaţilorŭ, câtă vreme sinodulŭ nu dispune acéstă, şi totdeodată a respinsŭ subvenţiunea statului pentru liceulŭ din Sarospatak.

—0—

Poliţia din Pesta a descoperitŭ o bandă de falsificatorĭ de banĭ, carĭ s'au şi arestatŭ.

—0—

Senatulŭ plenarŭ alŭ politechnicului din Pesta s'a ocupatŭ în ḑilele trecute cu afacerea Dobranssky — bănuitŭ că e Muscalŭ mare — şi a declaratŭ, fără sĕ motiveze, că are bănuelĭ faţă cu rĕmânerea lui Dobranssky ca profesorŭ. Hotărîrea luată cu maioritate a aşternut'o senatulŭ ministrului, ér Dobranssky i-a înmânatŭ o lungă apĕrare.

—0—

Universitatea din Cernăuţĭ a alesŭ pe profesorulŭ facultăţii de dreptŭ Dr. Hiller de rectorŭ.

—0—

Congresulŭ studenţilorŭ universitarĭ din România se va ţiné în anulŭ acesta în Brăila.

—0—

La congresulŭ statisticŭ ce s'a întrunitŭ la 22 Iuniu n. în Londra au fostŭ representante: Italia, Austro-Ungaria, Belgia, Ţĕrile de josŭ, Norvegia, România, Brasilia, Rusia şi America de nordŭ. La prânḑulŭ ce s'a datŭ după terminarea primei conferinţe, d. I. Ghica, representantulŭ României, a ridicatŭ unŭ toastŭ, mulţămindŭ în numele corpului diplomaticŭ.

—0—

Regele Bavariei e datorŭ vêndutŭ din causa risipei sale, aşa că nu mai are nicĭ unŭ creditŭ. Nimenea nu mai vrea sĕ intre în afacerĭ de banĭ cu dênsulŭ. Rudele sale şi împĕratulŭ germanŭ îşĭ batŭ capulŭ, cum arŭ puté mântui pe regele de ruşinea ce ar cădea asupra-i fiindŭ datŭ în judecată.

—0—

Emerich Valenticĭ, ucigaşulŭ Veronikei Peschek şi Rosei Budai din Pesta, care fusese condamnatŭ la mórte, a muritŭ în spitalŭ de ftisiă (oftică.)

O declaraţiune.

Din Câmpiă primimŭ următórea declaraţiune:

Zaulu de pe Câmpiă, 1 Iulie 1885.

In numĕrulŭ Gazetei 136 „Arieşanulŭ« svêrle cu noroiu asupra mea, pentru că mi-a veḑutŭ numele înscrisŭ între membrii comitetului arangiatorŭ unei petrecerĭ în favórea vestitului »Kultur-egylet«, mĕ timbréză, că am trecutŭ fără ruşine în castrele duşmane.

Domnule Arieşanu! cu ce faptă poţĭ d-ta dovedi, că eu am trecutŭ în castrele duşmane, unde? când am luatŭ parte eu şi fratele meu la afacerĭ anti-româneşcĭ? séu unde şi când s'au făcutŭ în jurulŭ meu cea mai mică mişcare de interesŭ românŭ sĕ nu fi luatŭ parte eu, fratele meu şi părinţii noştri.

Eu locuescŭ în Zau, nu amŭ ştiutŭ nimicŭ despre arangiarea petrecerei „Kultur egylet«-ului din M. Ludoşiu, şi eu tocmai din acelaşĭ isvorŭ amŭ luatŭ noţiune, că suntŭ înscrisŭ în comitetulŭ arangiatorŭ, când mi-amŭ cetitŭ numele în învitaţiune m'am indignatŭ preste mĕsură mi-am muşcatŭ buzele şi din consideraţiune către tatălŭ meu, care de 25 de anĭ cuprinde postulŭ de pretore, am tăcutŭ, dar veninulŭ d-lui »Arieşanu« în interesulŭ reputaţiunei mele mĕ silesce sĕ 'mĭ dau acésta declaraţiune.

D-le Arieşanu! petrecerea a trecutŭ fost'am eu, frate-meu séu părinţii mei la vestita petrecere? Eu, fratele meu séu părinţii mei ce parte au luatŭ la arangiare? De ai simţirĭ de onóre te vei simţi îndatoratŭ a rĕspuude la aceste întrebărĭ.

Suntŭ Românŭ şi 'mĭ voiu ţiné de sânta datoriă a trăi, a lucra în tótă viaţa mea numai românesce şi veninulŭ D-lui »Arieşanu« nicĭ odată nu 'mĭ va slăbi caracterulŭ românŭ.

Vréu sĕ 'ţĭ cunoscŭ cinstita faţă, pentru aceea 'ţĭ facŭ cunoscutŭ, că numai în acelŭ casŭ nu 'ţĭ voiu intenta procesŭ de presă décă séu în colónele »Gazetei« séu pe cale privată îmĭ vei face cunoscutŭ cinstituţĭ nume.

Teodorŭ Moga.

Cu satisfacţiune şi mulţumire ne-amŭ grăbitŭ a da locŭ rectificărei şi declarărei de mai susŭ a d-lui proprietarŭ *Teodorŭ Moga.* Ne pare rĕu, că d-sa a trebuitŭ sĕ sufere o grea imputare, fiind-că nisce ómenĭ neculţĭ l'au înscrisŭ într'o listă de arangiatorĭ, fără scirea şi consêmţĕmêntulŭ sĕu prealabilŭ.

D-lŭ Moga ar face bine décă ar trage la rĕspundere pe acei cavalerĭ, carĭ se folosescŭ într'unŭ modŭ atâtŭ de condamnabilŭ de numele lui cinstitŭ. Câtŭ privesce pe corespondentulŭ „Arieşanu" suntemŭ sigurĭ, că d-sa se va grăbi a strînge mâna d-lui Moga pentru frumósa şi nobila asigurare ce 'i-o dă: că „este Românŭ şi 'şĭ va ţiné de sântă datoriă a trăì şi a lucrá în tótă viaţa sa numai românesce." De procesŭ de presă nu póte fi vorba în casulŭ de faţă. Arieşanulŭ a fostŭ corectŭ în conclusiunile lui, numai biletulŭ cu numele arangiorilorŭ n'a fostŭ corectŭ. S'a întêmplatŭ ca d. Moga, fără scirea lui, sĕ fie trecutŭ în lista celorŭ morţĭ pentru naţiunea nóstră.

Cu atâtŭ mai mare ne este bucuria aflândŭ, că este viu pentru noi şi că va trăi şi va lucrá în tótă viaţa sa numai românesce!

O privire în Marmaţia.

Pólele Guţiului, Iuniu 1885.

Stau pe unŭ vêrfŭ de stâncă şi privescŭ la frumseţea Maramureşului; ce locŭ romanticŭ şi încă ce poporŭ bravŭ furnică pe malurile văilorŭ; suntŭ strănepoţĭ de-ai lui Dragoşŭ şi vitejilorŭ sĕi. Poporulŭ e bravŭ, însĕ timpurile vitrege se reoglindéză de pre faţa lorŭ; fiii lui Israilŭ au inundatŭ totŭ ţinutulŭ Marmaţiei, mare parte a inteliginţei are interesele sale particularĭ şi causa poporului abia are câte unŭ apĕrătorŭ. Interesele particulare suntŭ mai presusŭ de tóte, pentru deşteptarea poporului nimenea nu se espune, după ḑisa fraţilorŭ Mărmăţenĭ. Poporulŭ este lăsatŭ pradă în ghiarele strĕinilorŭ şi a lipitorilorŭ, toţĭ se unescŭ întru tunderea lui, nimenea întru conducerea lui. Fiindŭ poporulŭ prostŭ, nicĭ limba lui nu se aude în salónele mobilate, din care causă inteliginţa, cu puţină escepţiune (onóre acelora), în casă şi familiă se folosesce de limba maghiară. Cetírea românesce este ceva inferiorŭ, pentru aceea ḑiare române suntŭ ca corbii albĭ prin casele lorŭ. Cine voiesce a se convinge despre acésta, călĕtorésca numai prin acele ţinuturĭ. Décă întră unŭ tînĕrŭ pe la clasa inteligentă, pe mésa de visită vede poesiile lui „Petőfi« şi „Pesti Müvelt társalgő«; despre poeţii românĭ fórte puţină cunoscinţă au. Apoi încépă junele a conversá cu domnişóra casei, că prima vorbă i va fi că nu scie românesce, deşi în multe casurĭ scie trăindŭ în mijloculŭ poporului, nu este însĕ înclinată a conversá românesce, cugetândŭ că omulŭ inteligentŭ nu se cuvine sĕ vorbéscă o limbă, de care se folosesce plebea. Până acolo li-se întinde naivitatea unorŭ tinere în asta privinţă, încâtŭ décă unŭ tênĕrŭ românŭ insistă pre lângă limba română, este consideratŭ şi judecatŭ a nu fi omŭ de salonŭ.

Cu multŭ mai inferiorŭ stau apoi decâtŭ aceste graţiosităţĭ, unele tinere altcum de preoţĭ românĭ, carĭ absolutŭ nu sciu limba română, deşi prescura o cunoscŭ şi o numescŭ prescură, ne avêndŭ terminŭ corĕspondĕtorŭ în limba lorŭ. Asemenea casurĭ suntŭ rarĭ, dar ruşine că totŭ se află; apoi ce preotese de modelŭ au sĕ fie unele ca aceste!? Orĭ vomŭ luá libertate a intra la o atare familiă, orĭ la »tiszteletes« totŭ una şi aceea limbă domnesce, deosebire numai atâta, că prima familiă mâncă prescurĭ, éră a preotului reformatŭ de acestŭ favorŭ e lipsită. — Apoi copii crescuţĭ în acestŭ modŭ va trebuí sĕ susţină, precum şi astăḑĭ susţine poporulŭ românŭ! Până când Dómne vomŭ avea şi de aceste lipitorĭ! *Călĕtorulŭ.*

Biserica-Albă, 29 Iuniu n. 1885.

(Res scolasticae. — Oficianţĭ românĭ persecutatĭ. — Plóiă torenţială.)

Domnule Redactorŭ! Erĭ s'a încheiatŭ anulŭ şcolasticŭ 1884—85 alŭ gimnasiului reg. de aicĭ. Cu acea ocasiune s'a împărţitŭ şi anuarulŭ (értesitő) gimnasialŭ. Din acesta se vede, adecă celŭ puţinŭ după nume putemŭ da cu socotéla, că între cei 159 studenţĭ, carĭ în decursulŭ anului trecutŭ au frecuentatŭ acestŭ gimnasiu, au fostŭ vre-o 37=23·27% studenţĭ românĭ, şi anume: în cl. I gimn. 15, în cl. II. 9, în cl. III 2, în cl. IV 5, în cl. V 3, în cl. VI 2, în cl. VII 1, în cl. VIII nicĭ unulŭ! In raportulŭ statisticŭ alŭ numitului anuarŭ nu aflămŭ relaţiunile naţionale, ci numai cele limbistice ale studenţilorŭ; aşa d. e. dintre cei 159 studenţĭ vorbescŭ: ungueresce-germanesce-românesce 23, unguresce-germânesce-sêrbesce-românesce 30, unguresce-românesce 3; adecă: 56=35·22% arŭ fi carĭ vorbescŭ românesce, séu mai clarŭ vorbindŭ: cărora din graţia organelorŭ şoviniste ale lui Trefort li s'a permisŭ a se daclara, că vorbescŭ şi românesce! Căcĭ, întru adevĕrŭ, câţĭ studenţĭ românĭ au fostŭ la acestŭ gimnasiu în anulŭ scol. tr.,

FOILETONŬ.

Unŭ episodŭ din viéţa iui Nero.

In fruntea imperiului Romanŭ era pe timpulŭ decădinţei unŭ împĕratŭ cu numele Nero. Când acestŭ Nero se suì pre tronŭ era numai de şepte-spre-ḑece anĭ. La începutulŭ domniei séle, sub vestmêntulŭ ipocrisiei ascunḑêndŭ totulŭ, nu se putea cunósce tirănia acestui împĕratŭ, însĕ mai apoi rĕsăriră tristele urmărĭ ale crescerei părintescĭ şi crudelităţile sale împlură de terór totŭ imperiulŭ. Da! Tirănia acestuia a fostŭ aşa de mare, încâtŭ monstruosităţile sale nu se vorŭ putea şterge în toţĭ seculii, căcĭ nicĭ una din vietăţile feroce nu au arĕtatŭ atâta crudelitate ca acestŭ monstru despoiatŭ de umanitate.

Sĕlbaticŭ la privire, palidŭ la faţă, durŭ în manierĭ şi rece la sufletŭ, aşa era Nero. Avea o statură mijlociă, trupulŭ enervatŭ, diformŭ şi murdarŭ, pântecele scosŭ şi mare, ér piciórele preste mĕsură subţirĭ. Grumazii lui erau aşa de groşĭ şi aşa de graşĭ, încâtŭ abia i se mai putea cunósce capulŭ; la faţă era frumosŭ şi espresivŭ dar nicĭ de cum plăcutŭ, barba eşită puţinŭ în afară, nasulŭ bine formatŭ şi mare, fruntea lată dar încreţită şi întunecósă. Avea unŭ pĕrŭ mai multŭ roşu decâtŭ galbenŭ, vocea obscură şi răguşită, ochii albastri, urduroşĭ şi de slabă vedere.

Murdarŭ şi nespălatŭ, vestmintele erau aruncate pe elŭ ca cu furca; destrăbălatŭ, somnorosŭ şi îmbrăcatŭ numai în câte unŭ vestmêntŭ de nópte eşia adeseorĭ în lume fără cea mai mică ruşine.[1])

Décă cineva ar fi cutezatŭ sĕ ḑică că o astfelŭ de figură nu e tocmai frumósă, ar fi plătit'o cu mórtea, căcĭ Nero era omŭ de totŭ ambiţiosŭ.

Când ambiţiunea este cumpĕtată, ea tinde spre idealulŭ celŭ sublimŭ alŭ virtuţilorŭ, dar cu atâtŭ mai periculósă devine ea atuncì, când şi-a perdutŭ alvia sa şi trece preste marginĭ. La unŭ omŭ ca Nero însĕ nu putea fi vorba de cumpĕtŭ şi de ordine. Mascatŭ bătea elŭ nóptea stradele Romei insultândŭ femeile, bătându-şĭ jocŭ de copii, despoindŭ pe trecĕtorĭ, lovindŭ, rănindŭ şi uciḑêndŭ; de multe orĭ se întorcea de pe strade rănitŭ, bătutŭ şi bajocoritŭ, spre ruşinea cetăţii şi scandalulŭ poporului.[2])

Spre desfrênărĭ şi plăcerĭ deşerte se aprindea uşorŭ, dar nu era frumseţe ca sĕ'lŭ mulţumésca, nu cunoscea credinţă pe care sĕ nu o violeze. Tremurau tinerii mirĭ chiarŭ şi la căminulŭ lorŭ, căcĭ turbatulŭ de Nero intra cu forţa în case şi officine, desonorândŭ sute de familii june, blamândŭ şi nefericindŭ chiarŭ pe cele mai caste virgine şi femei, aşa încâtŭ de furia amorului sĕu nimenĭ nu mai era în siguritate.[3])

Pe timpulŭ acela trăia în Roma unŭ senatorŭ tênĕrŭ cu numele Iuliu Montanŭ.[4]) Elŭ era unŭ omŭ onestŭ, datorinţele sale şi-le împlinea în linişte şi blândeţĕ, nu avea de lucru cu nimenea şi în braţele tinerei séle neveste îşĭ legăna ḑilele de fericire ale vieţei, prea mulţumitŭ fiindŭ cu soţia sa. Ne'nduratulŭ Nero însĕ îşĭ puse de gândŭ a curma fericirea junelui senatorŭ, căcĭ frumseţea nevestei sale aprinsese amorulŭ lui disordinatŭ. Intr'o nópte, schimbându'şĭ portulŭ şi vestmintele, luà cu sine câţiva Pretorianĭ[5]) şi pornì spre palatulŭ lui Iuliu Montanŭ.

După spionările făcute, astutulŭ Nero era convinsŭ că Montanŭ nu este acasă, scia că tênĕra nevastă îşĭ are dormitorulŭ sĕu propriu şi separatŭ, cunoscea cără-

[1]) Suetoniu c. LI; Dion. Cassiu Lib. LI c. 20.
[2]) Dion. Cassiu Lib. LXV.
[3]) Tacit Anal. Lib. XIII c. XXV.
[4]) Tacit Anal. Lib. XXI c. VIII.
[5]) Ostaşĭ din garda imperială a lui Nero.

n'o putemŭ scí, ci încât-va, cum am atinsŭ mai susŭ, numai după nume ne putemŭ orienta.

Așa se compunŭ tóte datele statistice în Ungaria, „potentata civilisătóre a Orientului.« Când este vorba de naționalitățĭ, atuncĭ disparŭ datele, disparŭ tóte combinațiunile statistice seriόse și nepărtinitóre. De propunerea limbeĭ românescĭ nicĭ vorbă!..... Apoi în corpulŭ profesoralŭ, cu tóte aceste, se află ómenĭ, carĭ au avutŭ cutezanța d'a umblá, a colindá pe la uniĭ inteligențĭ românĭ de pe aicĭ, ca sĕ îndemne pe părinții românĭ pentru a-șĭ dá copiĭ la acestŭ gimnasiu, care fiindŭ așa de puținŭ cercetatŭ, începe a trage de mórte....

Din Timișóra, dela oficiulŭ telegraficŭ, acum de curêndŭ, se vorŭ transferá în tóte părțile, și mai cu sémă la Peșta, mai toțĭ oficianțiĭ românĭ, vre-o șépte la numĕrŭ, afară de unulŭ, din causa că au luatŭ parte la »Timișana,« la »Alumneu,« la esoperarea înființăreĭ uneĭ scóle de fetițe etc., ba uniĭ și din acelŭ motivŭ, pentru că și-au datŭ copiiĭ la scóla românéscă! Acelŭ unicŭ, care va mai rĕmâné în Timișóra dintre telegrafiștiĭ românĭ, numai așa a pututŭ scăpá de transferare, că fù silitŭ a promite, că va demisiuna din comitetulŭ séu directoriulŭ institutuluĭ de creditŭ și economiĭ »Timișana.« Va sĕ ḑică: fantoma maghiarisăreĭ violente ne persecută și ne urmăresce sistematicŭ pe tóte căile, în diferite forme și sub diferite pretexte, așa încâtŭ ne impedecă chiar și în desvoltarea nóstră economică pacĭnică. Dómne, Dómne! unde vomŭ ajunge?.... Energia și numai energia potențată ne va puté scăpá, de ceea ce începe a ne amenințá din ce în ce totŭ mai tare și mai îngrozitorŭ.....

*

Erĭ, adecă în Dumineca din 28 Iuniu st. n., între órele 4—5 p. m. s'a descărcatŭ asupra nóstră din aceste părțĭ o furtună și plóiă torențială din cele mai marĭ. Apa curgea ca valea pe tóte stradele orașuluĭ. Plóia a fostŭ mestecată cu puțină grindină. In împrejurime s'a observatŭ grindină mai mare de câtŭ nucile, ba ce e mai multŭ: s'a observatŭ grindină fórte mare și în forma sloilorŭ de ghiață. Sĕmĕnăturile de aicĭ n'au suferitŭ daună. In unele locurĭ dimprejurŭ ca pre la Detta, se ḑice, că dauna causată prin grindină ar fi fórte mare. Calamitățĭ preste calamitățĭ. Sĕrmană țéră, sĕrmanŭ poporŭ! *Aeli (us).*

—o—

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Gataia, (comit. Timișiu) 4 Iuliu. — Erĭ séra grindina a bătutŭ înfricoșatŭ aci în împrejurime. Paguba causată câmpurilorŭ trece peste o sută de miĭ fl.

Agram, 4 Iuliu. — Procesulŭ de presă intentatŭ în contra redactoruluĭ fóieĭ oposiționale „Pozor," Clemente Bozicĭ, care se află în spitalulŭ de incvisițĭ, din causa unuĭ articulŭ în care atacă guvernulŭ, s'a terminatŭ erĭ, condamnându-lŭ tribunalulŭ la șése sĕptĕmânĭ arestŭ și 150 fl. amendă.

Hocodenca, (Bucovina) 4 Iuliu. — Unŭ grósnicŭ incendiu a prefăcutŭ în cenușă peste 500 de case. Au rĕmasŭ fără adăpostŭ 5000 de ómenĭ. Două persóne au arsŭ, mai multe au disparutŭ.

—o—

Incunoscĭințare. — O dorință de multŭ simțită, implinită! Statutele societățiĭ: „Hunedóra, însoțire de anticipațiune și creditŭ în Deva«, cu resoluțiunea tribunaluluĭ regescŭ din locŭ ddto 27 Iuniu a. c. nro. 7715 suntŭ ratificate și firma eĭ, în sensulŭ prescriselorŭ art. de lege comerc. XXXVII, din 1875 este împrotocolată.

Aducêndŭ decĭ aceasta îmbucuratóre împregiurare la cunoscința publică pe calea ḑiaristică, ne ținemŭ de a nóstră datorință a semnala totodată, că activitatea însoțireĭ s'a începutŭ cu 1 Iulie a. c. și că ședințele consiliuluĭ administr. vorŭ avé locŭ în tótă Mercuria dela órele 2—3 dŭpă améḑĭ; ér solvirile sĕ vorŭ face în fiecare Sâmbătă, dela órele 11—12 din ḑi. Depunerĭ sĕ primescŭ în tóte ḑilele.

In urmă sĕ notifica, că foile designate de adunarea constituantă pentru publicările afacerilorŭ însoțireĭ suntŭ: »Gazeta Transilvaniei«, »Tribuna« și »Telegrafulŭ Românŭ«.

Deva, în 2 Iulie 1885.

Dr. Lazar Petco, m. p. directorele însoțireĭ. *Alexandru Czura*, m. p. secretarulŭ însoțireĭ.

—o—

DIVERSE.

Templu luĭ Buda. — Viena va fi în curêndŭ înzestrată cu unŭ templu alŭ luĭ Buda, pe care ilŭ vorŭ ridica Japonesiĭ din Viena. Eĭ s'au adresatŭ la ambasada lorŭ pentru a face pașiĭ diplomaticĭ necesarĭ. Parisulŭ și Londra încă au câte unŭ templu budistŭ. Idea de a se ridica unŭ templu budistŭ în Viena a fostŭ concepută acum doi anĭ când au muritŭ în Viena câțĭ-va Japonezĭ și n'au pututŭ fi înmormêntațĭ după ceremonialulŭ budistŭ, din causa lipseĭ unuĭ templu alŭ luĭ Buda. Mobilierulŭ templuluĭ budistŭ, care se va zidí în Viena, va fi adusŭ din Japonia.

**

Cum se păstrézĕ mazărea verde. — Écă mijloculŭ celŭ mai bunŭ pentru a păstra mazărea verde: Se ia butelii de sticlă grósă care sĕ fie bine spĕlată și uscată înăuntru. Se umple cu mazăre până la jumĕtatea gâtuluĭ sticleĭ și apoi se astupă ermeticŭ cu dopurĭ nouĕ legate bine cu sfóră. In urmă buteliile suntŭ puse într'unŭ cazanŭ, plinŭ cu apă rece, avêndŭ la fundŭ, d'asupra și între butelii paie. Cazanulŭ se pune apoi pe focŭ, unde se lasă două-ḑecĭ de minute a ferbe încetŭ-încetŭ până ce apa ajunge a fierbe în colcote După ce apa s'a rĕcitŭ, se scotŭ buteliile una câte una și se pecetluescŭ bine pentru ca aerulŭ sĕ nu intre în ele; apoi se așéḑă în pivniță culcate. Cu acestŭ procedeu se póte avea în timpulŭ ierneĭ mazărea cea mai bună.

**

Rose albastre și rose verḑĭ. — Din cronica scĭințifică din »Journal des Débats« a luĭ Henri de Parville, »Națiunea« estrage urmatórele: Se găsescŭ glumețĭ chiar printre chimiștĭ. Proprietarulŭ uneia din cele mai frumóse vile din jurulŭ Parisuluĭ posedă o colecțiune de roze, care face admirațiunea visitatorilorŭ sĕĭ. Se găsescŭ tóte varietățile. — Nu credŭ sĕ se găséscă tóte, ḑise cineva. — Absolutŭ tóte, d-le, replică colecționarulŭ atinsŭ în amorulŭ sĕu propriu. — Oh! și roza verde și roza albastră? — Roze verḑĭ și albastre nu există. — Ba da! — Ba nu! — Ba da! Și discuțiunea amenința sĕ devie mai seriósă, când de-odată clopotulŭ anunță ora meseĭ. Peste optŭ ḑile, care nu fù mirarea colecționaruluĭ când, la deșteptarea luĭ din somnŭ, i se aduse unŭ minunatŭ buchetŭ de roze albastre și roze verḑĭ! Mirarea luĭ deveni multŭ mai mare când se scoborî în grădină și vĕḑù tóte rozele sale cu colorile cele mai excentrice; mai tóte îșĭ schimbaseră colorile erau roze albastre, violete, verḑĭ ca șofranulŭ, pestrițe etc. Tóte varietățĭ nouĕ și cu totulŭ necunoscute. Totulŭ se schimbase ca prin puterea uneĭ baghete magice. Se ințelege că natura nu contribuise întru nimicŭ; chemia singură, vai, trecuse p'acolo. Este fórte lesne, într'adevĕrŭ, de a da florilorŭ culorile cele mai ciudate. Dacă flórea este tăiată și destinată pentru buchetŭ se pune într'o baiă conținêndŭ puținŭ carbonatŭ de potasă; după aceea se spală cu apă curată pentru a depărta escesulŭ de carbonatŭ, și după aceea se înmóie într'o soluțiune de fucsină în apă destilată séu în apă de plóiă. Cu fucsina ḑisă albastră, o rosă albă ese din baiă colorată în albastru; cu o tinctură verde, flórea devine verde deschisŭ. Dacă se scade dóza de potasă, culórea nu prinde peste totŭ și flórea devine pestriță. Adesea aceste roze unicolore séu pestrițe suntŭ încunjurate de o bandă albastru închisŭ cu reflecte de gușa porumbeluluĭ. Dacă se vopsescŭ bobociĭ, se obținŭ roze fórte unice în felulŭ lorŭ: cu dungĭ albastre, cu pete albastre, avêndŭ mijloculŭ albŭ. Nicĭ odată n'ar crede cineva că aceste roze suntŭ vopsite; ilusiunea este completă; ele se conservă totŭ așa de multŭ ca și celelalte roze și-șĭ conservă parfumulŭ. Pentru a colora florile în tulpina lorŭ, e de ajunsŭ ca diminéța, înainte ca sórele sĕ fi ajunsŭ la tulpină, sĕ le presărĭ cu fucsină de diferite colorĭ. Roua topește văpséua și văpsește cu desăvêrșire flórea.

**

Indiscrețiune. — Diarulŭ parisianŭ »Gil-Blas« publică în unulŭ din ultimele sale numere nișce date fórte puținŭ galante. Numitulŭ ḑiarŭ spune în gura mâre vĕrsta mai multorŭ dame, de esemplu: Madame Adam (Juliete Lambert) are 40 de anișorĭ, Sara Bernhad 41, Jenny Lind 49, Paulina Luca 45, Helena Madjsca 41, Christine Vilson 42, Adelina Patti 42. Tóte aceste artiste, cum se vede, au trecutŭ de multŭ majoratulŭ, dar cu tóte acestea admiratoriĭ lorŭ le vorŭ găsi eternŭ june și frumóse.

**

Serbarea florilorŭ. — Serbarea florilorŭ aranjată Sâmbăta trecută de presa parisiană în Bois de Bologne a fostŭ fórte splendidă. Totŭ Parisulŭ elegantŭ se întrunise acolo; miĭ și miĭ de trăsurĭ împodobite de florĭ părăsiau căldura capitaleĭ pentru a eșĭ în aleele rĕcoróse ale Pădureĭ-paradisŭ. Mai cu sémă în jurulŭ lacului e vedea mulțimea damelorŭ, care purtau florile cele mai frumóse pe talii și la cap. Unŭ cortŭ monstru era întinsŭ, sub care se executa diferite jocurĭ și alte asemenea petrecerĭ cum se obicinuiescŭ la bâlciurĭ, negreșitŭ aceste tóte executate de dómnele și domniĭ din înalta societate, precum ducele de Uzes, baronulŭ și baronésa de Rothschild, Madame de Rute etc. și mai tóte corifeele teatrelorŭ din Parisŭ Serata a fostŭ dată în folosulŭ acelorŭ ce au fostŭ sacrificațĭ în exercițiulŭ profesiuneĭ lorŭ și a produsŭ unŭ venitŭ de 200,000 francĭ.

Cursulu pieței Brașovŭ

din 4 Iuliu st. v. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.90	Vênd.	8.94
Argint românesc	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.84	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.15	»	11.20
Imperialĭ	»	9.94	»	9.97
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.50	»	125.50
Discontulŭ	» . . .	7—10 %	pe anŭ.	

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

...ne și arangiamentulŭ chilielorŭ și era sigurŭ de reușita întreprindereĭ séle. Pre nisce sclavĭ ce erau la pândă, mituindu-ĭ cu banĭ, iĭ depărtà din jurulŭ caseĭ și apoi cu ajutorulŭ Pretorianilorŭ disponibilĭ sărindŭ peste zidŭ, escuià pórta palatuluĭ, străbătù în pașĭ linĭ și misticĭ printre chilii și în fine ajunse în unŭ dormitorŭ micŭ dar fórte elegantŭ.

Acestŭ dormitorŭ era adjustatŭ cu unŭ singurŭ patŭ, ér în patŭ dormia Iulin Montanŭ.

Venirea luĭ Nero nu lŭ deșteptase din somnŭ, căcĭ la vechiĭ Romanĭ fiindŭ chiliele despărțite una de alta numai prin perdele, ér nu prin ușĭ ca la noi, prea ușorŭ putea sĕ intre cineva înăuntru fără de a face nicĭ celŭ mai micŭ sgomotŭ.

Nero se apropiă de patŭ și...... atuncĭ ĕtă se rădică Montanŭ. Nefericitulŭ împĕratŭ încremenì de spaimă, ...ăci dormitorulŭ în care intrase elŭ era greșitŭ, fiindŭ dormitorulŭ bărbatuluĭ.

Montanŭ pricepêndŭ intențiunea infamuluĭ pețitorŭ începù a-șĭ mușca buzele cu vehemență, tremurândŭ ca unŭ desperatŭ.

Acesta fù momentulŭ de crisă.

Acum Montanŭ îșĭ cere rĕsbunare, elŭ îșĭ încleștă degetele în carnea luĭ Nero și stringêndu-lŭ cu vehemență de peptŭ ilŭ fixéză dreptŭ în față.

Nero era palidŭ; două pălmĭ violente atingêndu-lŭ peste fată iĭ umflară obrazii. Acésta însĕ nu fù de ajunsŭ, căcĭ Montanŭ ilŭ isbesce cu putere la pămêntŭ, ilŭ calcă sub picióre, ilŭ coșesce de ghioldurĭ și loviturĭ și apoi apucându-lŭ de peptŭ ilŭ tîrâe după sine svîrlindu-lŭ pe stradă afară.

Netrebniculŭ împĕratŭ abia mai rĕmase cu viață.

Pretorianiĭ, pe carĭ'ĭ lăsase în drumŭ, vĕḑêndŭ pe împĕratulŭ lorŭ cu trupulŭ brăzdatŭ de sânge și vîlcedŭ de loviturĭ, se împlură de fiorĭ și óreșĭcum involuntarŭ începură a roșĭ de rușinea luĭ. Periculŭlŭ era cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ la vechiĭ Romanĭ era datina de a ține în tótă diminéța unŭ felŭ de primire după sculatŭ, în care se împărtășéu noutățile mai recente și se'ntrebau de sĕnĕtate*). Stradele începéu deja a se umplé de mulțimea acestorŭ cursorĭ și rușinea luĭ Nero era sĕ fiă vĕdită, de aceea Pretorianiĭ nu întârḑiară multŭ, ci ridicându-lŭ dela pămêntŭ ilŭ puseră pe o trăsură și grăbiră a se departa cu elŭ, succedêndu-le a-lŭ duce nevĕḑutŭ la residența sa.

Acum nefericitulŭ Montanŭ, temêndu-se de rĕsbunarea împĕratuluĭ, începuse a deveni totŭ mai îngrijatŭ, până ce în fine îșĭ puse de gândŭ sĕ mérgă la împĕratulŭ, ca sĕ-șĭ céră ertare pentru ataculŭ comisŭ.

Nero însĕ era multŭ mai ambițiosŭ decâtŭ ca sĕ pótă crede, că ar avé cineva cutezanța de a-lŭ atacá ér decă Montanŭ totușĭ l'a atăcatŭ, acésta credea Nero s'a s'a întêmplatŭ numai pentru aceea, pentru că nu l'a cunoscutŭ. Senatorulŭ nostru era sĕ fiă așa dară mântuitŭ, căcĭ luĭ Nero nicĭ măcarŭ prin gândŭ nu-ĭ trecea ca sĕ-șĭ mai rĕsbune, décă — rugându-se Montanŭ de ertare — nu s'ar fi trădatŭ elŭ însu-șĭ pre sine, căcĭ îndată ce crudulŭ împĕratŭ a priceputŭ vinovăția senatoruluĭ l'a condamnatŭ la mórte.

»Tu sciaĭ că eu sunt Nero și totușĭ m'aĭ atacatŭ«, iĭ ḑise cu mirare tiranulŭ împĕratŭ — »pentru că aĭ făcutŭ acésta, veĭ trebui sĕ morĭ.«

Junele senatorŭ îșĭ plătì cu mórtea pocăința sa.

Gregoriu Maiorŭ.

—o—

*) Card. N. Wiseman în »Fab.« p. 86.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Iuliu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.85
Rentă de hârtiă 5%	92.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonurĭ rurale ungare	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75
Bonurĭ rurale transilvane	101.50
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	119.40
Renta de hârtiă austriacă	82.55
Renta de arg. austr.	83.45
Renta de aurŭ austr.	108 50
Losurile din 1860	139 —
Acţiunile băncei austro-ungare	860 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	286.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.88
Napoleon-d'orĭ	9.83½
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.05
Londra 10 Livres sterlinge	124.25

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Iuniu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	93	93½
» convert. (6%)	88½	89½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	104	104¾
» » » (5%)	87½	88½
» » urban (7%)	102	102¾
» » » (6%)	94	95
» » » (5%)	85½	86¼
Banca naţională a României	1260	1280
Ac. de asig. Dacia-Rom.	290	292
« » » Naţională	230	235
Aurŭ	10¼	10⅞
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ	—	9.45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu	5.56	5.58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mezö-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.06
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.1(	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0(	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu	—	10.01	5.05	6.43	—
	12 05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.0?	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5.3	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 53
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12.00
Aradŭ	3.37	7 53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Sągh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5.28
Baniţa	7.27	10.14	6.0?
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.25
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.